

**ПРЕДЛОГ ЗА ДОДЕЛУ ЗВАЊА ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС
ДР МИЛЕНИ ДРАГИЋЕВИЋ ШЕШИЋ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ**

На предлог Факултета драмских уметности, Сенат Универзитета уметности је на својој седници одржаној 28. маја 2020. године формиро комисију за процену испуњености услова за избор проф. др Милене Драгићевић Шешић у звање професор емеритус која је радила у саставу: мр Чедомир Васић, проф. емеритус, Светозар Рапајић, проф. емеритус, др Весна Ђукић, ред. проф, др Никола Маричић, ред. проф. и др Мирјана Николић, ред. проф.

Педагошки и научно-истраживачки рад у домену културне политике, менаџмента културе, уметности и медија, проф. др Милене Драгићевић Шешић високо је вреднован у домаћим оквирима, али и научним круговима у Европи и свету. Своју универзитетску каријеру започела је 1978. године у звању асистента на Факултету драмских уметности, да би 1994. године била изабрана у највише звање, звање редовног професора. О значају и донетима њеног научног рада сведочи двадесет ауторских и коауторских монографија, две стотине научних радова у међународним и домаћим часописима, тематским и постконференцијским зборницима; преводи на 17 страних језика, бројни позиви за пленарна предавања на престижним иностраним научним конференцијама, као и друге референце међу којима је рецензентски рад за најзначајније светске и домаће часописе, чланство у управним одборима великог броја институција културе и мрежа; бројне награде које додељују Факултет, Универзитет, међународне организације као што је мрежа факултета у домену менаџмента у култури и културне политике - ЕНЦАТЦ; чланство у комисијама за избор наставника из области менаџмента у култури, културне политике, студија културе и медија у земљи и на факултетима у иностранству.

Увидом у биографију и остварене резултате током свог ангажовања на Факултету драмских уметности, и Универзитету уметности, може се констатовати да проф. др Милене Драгићевић Шешић испуњава све услове прописане чланом 3, Правилника о условима за доделу звања и права професора емеритуса на Универзитету уметности, што у наставку елаборирамо.

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ

Име, име једног родитеља и презиме:

Милене, Душан, Драгићевић Шешић

Звање

редовни професор у пензији

Датум и место рођења, адреса:

03.02. 1954. Трогир; Отона Жупанчича 6, 11070 Нови Београд

Датум одласка у пензију:

1. октобар 2019.

Година уписа и завршетка основних студија
1972 – 1975 (по скраћеном року, због изузетног успеха)

Назив програма, година уписа и година завршетка магистарских студија:
Организација културних делатности, 1975-1981.

Наслов докторске дисертације:
Књижевна комуникација и културна анимација

Факултет, универзитет и година одбране дисертације:
Филолошки факултет, Универзитет у Београду 1990.

Студијски боравци у иностранству
Париз VIII 1976-77 (Мастер); Универзитет Париз V Сорбона Рене Декарт 1977-78 (Докторат трећег степена); Јапан 1987 (двонедељни студијски боравак); Париз Француска 1989 (двонедељни студијски боравак).

Ужа научна односно уметничка област:
Менаџмент и продукција позоришта, радија и културе: менаџмент у култури и културна политика

ПРОФЕСИОНАЛНИ РАД И УНИВЕРЗИТЕТСКА КАРИЈЕРА

Радно искуства од преко 20 година, у високом образовању у научној области у којој је изабрана

Кандидаткиња је од 1978. године запослена на Факултету драмских уметности у звању асистента. Регуларно је била бирана у сва звања све до 1994. године када је изабрана у звање редовног професора. Током своје факултетске, универзитетске каријере водила је вежбе и наставу на предметима *Организација културних делатности (Менаџмент у култури, Стратешки менаџмент, Маркетинг у култури; Организациони дизајн и организационе културе), Културна политика (Међународна културна сарадња, Културна дипломатија), Медији масовних комуникација, Теорија комуникације, Етика медија*. На магистарским, мастер и докторским студијама држала је наставу на предметима: *Методологија научног рада и Методологија уметничких истраживања* (на ФПУ и на интердисциплинарним уметничким студијама УУ). Учествовала је у развоју ових дисциплина на факултетима у региону (као стални предавач прво Менаџмента у култури, а касније предмета *Интеркултурни пројекти* на Факултету драмских уметности Цетиње, а предмет *Културолошко читање архитектуре и града* предаје на докторским студијама ФТН Универзитета у Новом Саду). Била је водитељка програма Студије културе и медија на Алтернативној академској мрежи у Београду.

На интердисциплинарним студијама Универзитета у Београду предаје на Мастер програму Превентивне заштите и конзервације, на Дипломатској академији од 2002. до данас предаје *Јавну и културну дипломатију*, а на ЦЕУ у Будимпешти водила је пет специјализованих програма Културне политике и менаџмента (1999-2007). У току своје каријере предавала је и на смеру за Библиотекарство Филолошког факултета у Београду (2006/09) и на Факултету политичких наука

(1994/95), Архитектонском факултету у Београду (1999). Од 1991. године до данас предаје на Европској дипломи културног менаџмента (Брисел).

Резултати научног рада у области за коју је изабрана

О високој вредности научног рада професорке др Милене Драгићевић Шешић говоре њена истраживачка достигнућа уобличена у бројне монографије, научне студије и радове, текстове у међународним и домаћим часописима који су уз српски језик писани и на страним језицима (енглески, француски, руски) али су и преводњени на бројне светске језике. Седам њених ауторских књига преведено је на стране језике, при чему је монографија *Култура: менаџмент, анимација, маркетинг* преведена на чак седам језика, а *Менаџмент у турбулентним околностима* на четири, док су неке од осталих научних студија преведене на 17 језика. Рецензенти њених књига били су врхунски струњаци, од Луиса Бонета (Универзитет Барселона), преко Каса Смитхујзена (Voeckmanstichting, Амстердам), до Аните Кангас, професорке емерите Јуваскула универзитета из Финске. Године 2010. добија позив од *International Journal of Cultural Policy* да, као један од 40 светских теоретичара културне политике, напише текст о кључној књизи по свом избору из ове области, а издавач овог броја часописа је била чувена издавачка кућа Routledge.

О значају њеног рада говори и чак 47 позива за уводна предавања на научним конференцијама укључујући и конференције UNESCO-а, међународних научних друштава и културних мрежа (од Европе преко Сенегала до Кореје). Рецензирала је радове за најзначајније светске и домаће часописе: *International Journal of Cultural Policy*; *Cultural Sociology*; *Language Policy*, Springer Journals; *Cultural trends*; *ENCATC Journal of Cultural Management and Policy*, Brisel; *Медијска истраживања, Ревуја за социологију и Филозофска истраживања*, Загреб; *Спатиум, Етноантрополошки проблеми, Архитектура и урбанизам, Зборник МПУ*, Београд; и многе друге. Рецензира и рукописе научних монографија за врхунске светске и регионалне издаваче (Routledge, Palgrave, CEU Press, Ashgate, Edward Elgar, Филозофски факултет Љубљана, и друге).

Члан је управних одбора бројних организација: Фондације „Драган Клаић“ (председница), Фондације Војтех-Драгићевић Универзитета у Београду, Центра за медије „Ранко Мунитић“, Образовног форума у Београду, Креативног менторства, ЦЗКД-а, а била је председница УО Завода за проучавање културног развоја, БЕЛЕФ-а, а чланица УО Позоришног музеја, Високог одбора за реконструкцију Народног музеја у Београду (2002-2004), Рех-а, YUSTAT-а, Смарт колектива, ЦСУБ као и комисија за културу Града Београда и Министарства културе, а интересантно је да су је новинари Радио Београда 2001. године укључили у рад њиховог Етичког савета.

Научни рад кандидаткиње има интердисциплинарни карактер и може бити ситуиран у неколико различитих научних области: а) менаџмент у култури (лидерство (управљање), одрживи развој, стратешки менаџмент); б) културна политика (политика идентитета, интеркултуралност, политика наслеђа, култура сећања); ц) уметнички активизам (култура протеста) и д) теорија медија.

У домену **менаџмента у култури** кандидаткиња је објавила највећи број књига и релевантних радова. Од своје прве књиге, коју је написала са проф. др Бранимиром Стојковићем, позиционирала је менаџмент у култури као трансдисциплинарну област која се наслања, подједнако, на социологију културе, право, економију, психологију и друге релевантне научне дисциплине. Њена истраживања су покрила широке области: организационог развоја установа културе (*Менаџмент уметности у турбулентним околностима*, 2005); теорије лидерства у култури (радови посвећени

лидеркама, од Мире Траиловић до Борке Павићевић); управљања културним системом и установама културе (пројекат *Cultural Governance* ENCATC мреже и низ радова везаних за управљање културним организацијама), изучавању културних пракси и развоја публике (од политика фестивала, развоја аматеризма, до партиципативних пракси уметничких програма установа културе) и, у последње време, питања о улози културе у одрживом развоју заједница.

Руководила је српским тимом пројекта COST IS 1007 *Investigating Cultural Sustainability*, кроз који је омогућила млађим колегама да се интензивно укључе у истраживачке међународне пројекте. У оквиру овог пројекта организована је међународна конференција на којој је са радовима учествовало преко 50 наставника и сарадника из земље и иностранства, а између осталог и десетак доктораната и постдоктораната. Пет колега објавило је своје радова код престижних издавача (Routledge и University of Jyväskylä), две приређене књиге и истоимени постконференцијски зборник.

Кроз европске културне мреже (ORACLE, ENCATC, ELIA, итд.) сарађивала је у низу научноистраживачких и уметничко-истраживачких пројеката међу којима издвајамо *SUS.DIV - Sustainable Development in a Diverse World, New forms of citizenship and cultural identities* (2005 – 2010, Fondazione Eni Enrico Mattei) у којем је посебан акценат био на утицају културног диверзитета на одрживост. Подједнако важан био је пројекат из ЕУ Леонардо програма, *VANIA – Validation and accreditation of cultural cooperation training courses* (2005-2007), рађен под руководством фондације Marcel Hicter из Брисела, у оквиру кога је реализовала низ радова који се баве теоријом и праксом образовња за менаџмент међународних културних пројеката. Тај пројекат је посебно „валидирао“ управо UNESCO катедру Универзитета уметности као један од водећих осам центара у Европи који се баве образовањем за културни развој. У последње две године руководи српским тимом пројекта ELIA мреже *Next Accelerator* (Creative Europe програм) чији је акценат на разумевање предузетништва и значаја предузетничке културе у развоју културног менаџмента као дисциплине.

Од свог магистарског рада „Институционални систем културне политике Француске“, кандидаткиња се систематски бави питањима теорије и праксе културне политике. Посебну пажњу поклањала је успостављању националних, регионалних и локалних културних политика истражујући, пре свега, Србију али и друге земље региона. Значајни радови односе се на градске културне политике као и на културу села и маргинализованих подручја а, у сарадњи са Палго центром и Европском културном фондацијом, помаже великом броју градова Србије да донесу прве стратешке развојне документе у култури (Крагујевац, Шабац, Сомбор итд.). И први европски пројекат Универзитета уметности, у време када Србија није могла равноправно да учествује у програму Framework V, проф. др Милена Драгићевић Шешић успева да добије. Реч је о пројекту *Changing City Spaces: New challenges to cultural policy in Europe* (2002–2005) у којем је руководила београдским тимом пројекта (ЕУ пројекат бр. CERD-2002-00038 са партнерима: Goldsmiths College London, Универзитет у Бечу, Универзитет у Љубљани, Универзитет у Саутхемптону). У овом пројекту посебна пажња била је поклоњена мултикултуралности европских градова: Лондона, Берлина, Рима, Париза, Беча, Љубљане и Београда. За разлику од истраживача из других градова, београдски тим је ставио акценат на „изгубљени“ мултикултурализам (услед распада Југославије), невидљиви мултикултурализам (Роми и ромска култура) те нови, глобални масмедијски мултикултурализам који долази, пре свега, кроз музичке индустрије и фестивале. У књизи која представља главни резултат овог истраживања (*Транскултурна Европа*, Палграве 2005), Милена Драгићевић Шешић има чак два рада, а београдски тим је дао велики допринос партнерима у разумевању тзв. балканског нексуса у Берлину, Бечу и Љубљани.

Радила је и низ истраживачких пројеката за Савет Европе: евалуацију културне политике Србије (2002) и Црне Горе (2003-2004); истраживање *Culture & Development: 20 Years After the Fall of Communism in Europe* (2008-2009) за *background paper* за конференцију одржану у Кракову 2009.; истраживање *Access to culture* (2012-2013) као припрему за министарску конференцију у Москви 2013. Истовремено, од 2004. руководиоца је Compendium тима (Савета Европе и ERICarts) за Србију у оквиру њиховог истраживачког пројекта „Cultural Policies and Trends in Europe“. Прошле године урадила је и истраживање: Мигранти – одговор српских уметника на мигрантску кризу (које је публиковано на вебсајту Compendium-a: www.culturalpolicies.net).

Са колегицом Надом Швоб Ђокић водила је пројекте *Redefining Cultural Identities* (2000-2006) у сарадњи Института за међународне односе из Загреба и Интер-универзитетског центра из Дубровника. Са истим тимом покрећу и пројекат *Questioning transitional dynamics in re-defining cultural identities in South Eastern Europe* (2010-2011) у организацији Мировног института из Љубљане (покровитељ: Аустријско министарство науке, програм сарадње са Југоисточном Европом: ASO-Call „Research Cooperation and Networking between Austria and South Eastern Europe“) на коме су партнери били Универзитет у Бечу, Институт за међународне односе Загреб и Универзитет уметности у Београду.

У том периоду, почетак друге декаде 21. века, починје њено интересовање за политике сећања и заборавља као важних, а потпуно занемарених сегмената културних политика. У свом првом раду бави се политиком споменика у Србији и региону и та истраживања крунише текстовима који је одводе до појма „контраспоменика“ и уметничког рада Јохена Герца. Посебну пажњу у својим истраживањима, поклањала је начинима „како друштва памте“, и како би требало успостављати националну политику сећања која ће узети у обзир и женско сећање и сећање маргиналних друштвених група. Са студентима ради истраживање *Култура сећања српског друштва на улогу жена у Првом светском рату*, чији су резултати представљени на бројним конференцијама код нас и у свету (Леће, Скопље итд.) и публиковани у зборницима и часописима, изазивајући велико интересовање и позиве за даља међународна истраживања. Овде је реч о очувању нематеријалног наслеђа („пост-сећање“) које се једино може истраживати методама сведочења и усмене историје, а у циљу стварања услова да се породично сећање документује и пренесе у одговарајуће установе сећања (локалне музеје и архиве). Резултати ових истраживања интегрисани су у COST пројекат IS1203 *In search of transcultural memory in Europe*. Од других најважнијих пројеката у области **политике наслеђа** (баштињења) јесте CulturalBase (heritage & identity) реализован од 2015. до 2017. у оквиру Horizon 2020 research & innovation program no. 649454 у којем је учествовала као индивидуални „academic stakeholder“. Пројекат COST IS 1307 *New Materialism: Networking European Scholarship on 'How Matter Comes to Matter'* дао је додатну теоријску подршку истраживању материјалне културне баштине и њене интерпретације, а у оквиру пројекта је урадила неколико текстова у коауторству са др Љиљаном Рогач Мијатовић.

У часопису *Potkulture* (1984-1988) и у својој првој књизи *Уметност и алтернатива* (1992), проф. др Милена Драгићевић Шешић истражује уметничке феномене који настају на маргини друштва, изван установа културе и мимо медијске пажње - од уличне уметности до специфичних полудисидентских облика омладинских поткултура (*Neue Slowenische Kunst, New Primitivs*). Посебну важност овој теми доносе деведесете године у којима се, кроз цивилно друштво и независне медије, развијају **уметнички активизам и култура протеста**. Својим текстовима о Радију Б92, групама Лед арт, ФИА, ДАХ Театар, Шкарт, Споменик и многим другим, а касније и о значајним културним центрима „артивизма“ попут Рех-а, ЦЗКД-а, Апострофа (Нови Сад), Конкордије (Вршац), чини видљивим напоре уметника у борби против национализма и рата, те на стварању социјално праведнијег

друштва. Круну рада на поменутиим истраживачким темама представља књига *Уметност и култура отпора* (CLIO 2018) која методолошки конзистентно представља значај уметничког активизма и партиципативних пракси у грађењу јавног културног простора.

У истраживању *Evaluation of Cultural Policies and EU funded programs as Promoters of Cultural Diversity and Intercultural Dialogue in the Balkans/Southeast Europe* (2012-2014), као руководилац српског тима, посебну пажњу обратила је на уметнике, уметничке пројекте и њихов утицај у локалној заједници и шире у региону, успостављајући са Надом Швоб Ђокић методологију истраживања и критеријуме за евалуацију што је резултирало и блоком текстова у зборнику (Драгићевић Шешић, Николић, Рогач Мијатовић, 2014).

У домену истраживања **масовних медија** кандидаткиња је направила највеће искорак бавећи се медијским политикама (*Мизогинија у масовним медијима; Политика програмирања – културни диверзитет и забава на РТВ Војводина; Дигитална култура*), али и праксама гледалаца и слушалаца (*Неофолк култура – публика и нјене звезде*). Иако се савремене теорије залажу за дерегулацију медија, кандидаткиња је својим текстовима показала зашто медијска политика треба да буде јавна политика, а тематским бројем часописа *Култура* (бр. 127/2010), заједно са колегиницом др Мирјаном Николић, пажњу је поклониле медијској етици да би заједно, кроз пројекат COST IS 1308 *Populist Political Communication in Europe*, организовале међународну конференцију *Медију, демократија, популизам* (2017), дајући могућност великом броју доктораната да излажу резултате својих истраживања који се баве значајним феноменима (зло)употребе медија, како у политичке тако и у комерцијалне сврхе (зборник у припреми).

Награде

Од награда и признања чији је добитник др Милена Драгићевић Шешић издвајамо:

- ENCATC fellowship award за допринос развоју наставе у домену културне политике и менаџмента – прва награда за животно дело коју додељује ова мрежа (2019);
- Велика плакета са повелјом Универзитета уметности (2019);
- Велика златна плакета Универзитета уметности „Сретен Стојановић“ са повељом (2005);
- Високо признање Министарства за образовање и истраживања Републике Француске Орден *Vитеза командирског реда „Академских палми“* (2003).

Чланства у научним комитетима конференција

Професорка др Милена Драгићевић Шешић је била председавајућа или ко-председавајућа у програмским одборима међународних научних конференција:

- *New horizons: arts, culture and media in digital environment*, поводом 30-годишњице Института за позориште, филм, радио и телевизију ФДУ, септембар, 2019.
- *Theater between politics and policies*, Факултет драмских уметности, Београд, март 2018.
- *Судионичко управљање у култури: истраживање пракси, теорија и политика*, Ријека, новембар 2017.
- *Медију, демократија, популизам*, ФДУ, Београд, 2017.
- *БИТЕФ и културна дипломатија: фестивали и геополитика*, Београд, 1-2. октобар, 2016.

- *Култура и одрживи развој у времену кризе*, Универзитет уметности, Београд, 27-28 март 2014.
- *Менаџмент драмских уметности и медија – изазови 21. века*, Факултет драмских уметности, Београд, децембар 2013.
- *Менаџмент културе и медија у друштву знања*, Факултет драмских уметности, Београд, октобар 2011.
- *Медији и образовање*, Универзитет уметности, Београд, октобар 2003.
- *Маркетинг у уметности – уметност у маркетингу*, ФДУ, Београд, 1993. (национална конференција)

Чланства у одборима и телима за уређивање, регулисање и унапређење области науке

Кандидат за звање професор емеритус, др Милена Драгићевић Шешић је била:

- Чланица Националног савета за науку и технолошки развој (2006-2010);
- Чланица Експертског тима за израду Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период 2006 – 2016, (именовање 24. јула 2006);
- Чланица радне групе за спровођење политике отворене науке у Србији (од 14. јула 2017, МПНТР);
- Чланица међународног тима за евалуацију научних пројеката фламанског министарства науке (2008-2012); Research Foundation - Flanders (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen, FWO);
- Чланица Управног одбора Интеруниверзитетског центра, Дубровник (2008-2017);
- Председница жирија: Cultural Policy Research Award – ECF, Амстердам 2003-2009;
- Advisory Committee of the research network: Brokering intercultural exchange 2016-2018 (AHRC, UK);
- Члан Управног одбора Европске мреже факултета који школују менаџере у култури (ENCATC) – делује у два мандата - 1992-1997; члан одбора свих научних конференција мреже;
- Чланица Управног одбора ELIA – Европска лига института за уметност (2002-2005);
- Чланица Националне комисије за UNESCO (2014-), а у периоду 2001-2004 чланица Одбора за образовање Југословенске комисије за UNESCO;
- Чланица Академијског одбора за аудиовизуелни архив САНУ;
- Чланица Редакције Музеја Југославије, Београд (од 2017).

Чланство у редакцијама и уредништвима међународних и домаћих часописа

Међународни: *ENCATC Journal for Cultural Policy and Management* (since 2018), *The Journal of Cultural Management and Cultural Policy* (<https://jcmcp.org/?lang=en>, since 2019); *European Journal for Cultural Policy* (University of Warwick i London 1993-1997); *European Journal in Art Education* (ELIA, Amsterdam) 2003-2005; *Cultural Management*, Krakow 2005-2008; *Cultural Management Science and Education* (2017-) (University of Dabrowa Gornicia, Logos Verlag Berlin); *KPY – Cultural Policy and Management Yearbook*, Istanbul, Bilgi University Press (члан редакције од 2007. до данас, а 2017. главни уредник, заједно са Џонатаном Викеријем (Jonathan Vickery) тематске монографије: *Cultural Policy and the Rise of Populism*.

Домаћи: *Култура* (члан редакције од бр. 65 до бр. 95, главни уредник од бр. 96 до бр. 101), *Зборника радова Факултета драмских уметности* (одговорни уредник бр. 1 и 2, главни уредник бр. 3), *Социолошки преглед* (1992-93), *Поткултуре* (1984-1988); члан савета часописа: *Етноантрополошки проблеми*, *Теорија која хода*, *Арт+Медиа* (2012-2014), *Интеркултуралност* (Нови Сад).

Међународно искуство

Европска културна фондација упутила је позив проф. др Милени Драгићевић Шешић да учествује у низу својих пројеката, како у оним који се односе на програм Источног партнерства (већ четврти циклус рада на развоју капацитета белоруских културних оператера и истраживача у култури), развоја културе у арапском свету (истраживање културне политике, образовних потреба и пракси, обука истраживача, студија изводљивости за покретање регионалног мастер програма културног менаџмента итд.) па до последњег, највећег пројекта, *Global Cultural Leadership Forum*, у коме је кандидаткиња један од пет главних предавача, једини учесник програма изван ЕУ који је стекао ово право на основу специјалне дозволе Европске комисије (програм је део Cultural Diplomacy Platform-e, <https://www.cultureinexternalrelations.eu/>).

Током деведесетих, у земљама Балтика, Источне и Централне Европе и Централне Азије, кандидаткиња је помагала оснивању одговарајућих катедри и научноистраживачких центара (Московска школа друштвених и економских наука, ECUMEST Букурешт – Дижон, Музичка академија Талин, Литванска академија за музику и позориште и Академија ликовних уметности Вилњус, Академија уметности у Риги, Јагелонски универзитет у Кракову, ГИТИС Москва, а кроз мрежу ENCATC водила је низ едукативних програма попут Летње школе културне политике септембра 1996. у Дрездену, Прагу и Вроцлаву за младе колеге из Источне Европе. Посебно су важни програми које је од 1999. до 2004. водила у Централној Азији (Казахстан, Таджикистан, Киргистан итд.). Од 2006, са Европском културном фондацијом и фондацијом Ал Мавред, ради у арапским земљама где формира тим истраживача у домену културне политике и наставника културног менаџмента. Најзначајнији резултати њеног деловања у арапском свету су: успостављање националних група за истраживање културних политика у једанаест арапских земаља, објављене анализе стања у домену културних политика у осам земаља региона са њеном компаративном анализом која је до данас једина свеобухватна студија о том питању, развој универзитетских центара за образовање културних менаџера, од Марока до Либана, програм Абара за подизање капацитета, успостављање првог панарапског Мастера културног менаџмента и културне политике на Универзитету Hassan II у Казабланци, итд.

У Индији, од 2010. године до данас, успела је да формира групу истраживача и едукатора у домену позоришног менаџмента (Strategic Management in Art of Theatre programme – две генерације), а са невладином организацијом Кхој, уз помоћ Гете института, да развије програм образовања менаџера уметности (Arthink South Asia) где је учествовала у едукацији седам генерација. Године 2012. изабрана је за једног од 30 светских експерата за примену Конвенције о разноликости културних израза и отишла на прву мисију у Камбоџу. Као члан експертске групе Европске уније, European Expert Network on Culture (Interarts, Барселона) радила је анализе и евалуације културних политика и пракси (2011-2015) на захтев Европске комисије. Веома често ради као експерт Швајцарског програма за културу (Pro Helvetia), Британског савета, Гете института, Robert Bosch фондације, Форд фондације. Нјен рад је високо цењен и у Кини где је о њој и Марији Богдановић

снимљен документарни филм те на 36 страница објављен текст у књизи о женама ректорима Србије у оквиру едиције *Жене ректори света (Series on World Women University Presidents)*.

Чланство у научним одборима међународних конференција

- Cultural Policies and Social Order 1968-2018 : Ethics, Disparities, eventualities – “Politiques culturelles et ordre social 1968-2018: morales, écarts, possibles”.12-14 децембар 2018 Lyon-Villeurbanne, policult68.sciencesconf.org
- IFTR conference Theatre and Migration - theatre, nation and identity between migration and stasis, Факултет драмских уметности, Универзитет уметности, Београд, 9-13. јул 2018.
- Borders and Crossings: International and multidisciplinary Conference on Travel Writing, 13-16. септембар 2018., Juraj Dobrila University of Pula (Croatia)
- Performing arts and the film industry through sustainable development / Les arts du spectacle au prisme du développement durable, Универзитет Лион 2 и Пословна школа Дижон, Париз, 8-10. март 2017.
- 4th International Scientific Conference: Contemporary Problems of Management and Marketing in the Institutions of Culture, University of Dabrowa Gornicza, 2017.
- Culture, Sustainability, and Place: Innovative Approaches for Tourism Development, Ponta Delgada, São Miguel Island, Азорска острва, Португал, 11-13. октобар 2017.
- Culture(s) in Sustainable Futures, Хелсинки, 6-8. мај 2015.
- Culture and Identity, 3rd annual CCCS Conference, Скопље, 3-5. септембар 2015.
- Radical Space In Between Disciplines, Факултет техничких наука, Нови Сад, 21-23. септембар 2015.
- Confronting the Past – Creating the Future, Сарајево, 30. 09. - 1. 10. 2011.
- ELIA Leadership Symposium, Лондон, 22-25. новембар 2005.
- Универзитет уметности као експериментални простор за уметничке, педагошке и научне иновације, Београд, 3-4. октобар 2002.
- Балкански град – позорница краја XX века, 2000, YUSTAT, Београд
- Улице и тргови простори спектакла, 1997, YUSTAT, Београд
- Град, спектакл, идентитет, 1996., YUSTAT, Београд

Резултате у обезбеђивању наставно-уметничког, односно наставно-научног подмлатка

Током своје каријере проф. др Милена Драгићевић Шешић је посебну пажњу усмеравала ка методама наставе уводећи научноистраживачки рад као саставни део наставе и на основним и на последипломским студијама. Студенти су од прве године укључени у научноистраживачки рад и упознавани са различитим методама емпиријских истраживања (анализа садржаја, усмена историја, интервју, анкета, етнографске анализе). Кроз делатност младих истраживача-културолога ФДУ (од првог истраживања *Културни идентитет и културна пракса становништва општине Пријеполје*, 1979.) до пројеката Завода за проучавање културног развоја (*Културни живот села Србије*, итд.) и, касније, кроз пројекте Института ФДУ, сви студенти су добијали прилику да стекну истраживачке вештине и знања.

Током четири деценије рада на Факултету, несебично је подстицала развој научног и наставног подмлатка. Била је ментор на преко 50 магистарских и мастер радова у Србији и преко 20 на

факултетима у Дижону, Лиону, Москви, те на Европској дипломи културног менаџмента (Брисел). Извела је 25 доктораната који данас предају на универзитетима широм региона, па и у свету (Goldsmith College London, Сибелиус Академија Хелсинки, универзитети у Сарајеву, Новом Саду, Скопљу, Цетинју, Софији итд.), на факултетима у Србији (Факултету драмских уметности, Факултету политичких наука, Факултету за спорт и туризам у Новом Саду), а била је ко-ментор на партнерским универзитетима у свету (Московска школа друштвених и економских наука, Факултет политичких наука Гренобл, Јуваскула универзитет Финска, итд.). Вила је ментор стипендистима MNTR – Александру Вркићу, Љилјани Рогач и Татјани Николић. Од 12 добитника Европске награде за најбољег младог истраживача културне политике, чак 3 су њени докторанти са ФДУ, а још неколико их је било у најужем избору. Често је позивана као члан комисија за одбрану докторских дисертација у иностранству, од Аустралије до Француске, Енглеске и Финске, а посебно на одбране мастер радова на факултетима у Москви, Лиону, Дижону, Ворику итд

О репутацији кандидаткиње у региону и Европи говори и чињеница да је често позивана да буде члан комисије за избор наставника из области менаџмента и продукције у култури (Вилнијус, Рига, Сингапур, Скопље, Сарајево, Тузла, Цетинје, Нови Сад, Ниш), студија културе и медија (Тузла, Сарајево), теорије уметности (Вилнијус). Била је чланица Одбора за културу Централноевропског универзитета, као и чланица жирија Центра за политичке студије CEU за доделу “Fellowships Grants” (2000-2004).

Била је ангажована као рецензент у процесу акредитације студијских програма и високошколских установа у Србији (три универзитета, четири факултета и седам студијских програма) и у свету (Utrecht School of Arts, Московска школа за друштвене и економске науке, Lasalle College Singapore, итд.). Рецензент је научних пројеката за Министарства науке Фландрије, Словеније. Члан је *Industry Advisory Group* Lasal коледжа чији је циљ евалуација метода наставе на свим нивоима студија у циљу повећања запошљивости студената на светском тржишту рада у култури. Гошћа професорка на универзитетима у САД (Buffalo, Columbia, NYU), Француској (Париз, Гренобл, Лион, Дижон), Русији (Москва, Ст. Петербург), Великој Британији (City University, Warwick, Glasgow), Финској (Јуваскула, Сибелијус, Sydvast и Helsinki University), Шпанији (Барселона), Италији (Foggia University, Roma III), Пољској (Универзитет у Варшави, Јагелонијан Краков, Гданњск), Турској (Bilgi University), Чешкој (Брно), Мађарској (CEU Будимпешта, Дебрецен универзитет), Данској (Копенхаген), Шведској (Малме), итд. Води Cultural Policy and Management Educational Platform која окупља релевантне универзитетске департмане из региона (<http://www.culturalmanagement.ac.rs/en/info/about>).

Као активиста и волонтер, помаже професионалним уметничким удружењима и мрежама у култури, учествујући у бројним расправама, саветовањима, акцијама лобирања и заговарања. Реч је о едукацији за нове улоге удружења музејских радника, библиотекара, уметничких удружења, помоћ за њихово функционисање у транзицији. Посебно је помагала Координационом одбору уметничких удружења Србије, Асоцијацији независних театара, Филмском центру Србије, ANEM-у, НКСС (Независна културна сцена Србије) и њеним чланицама (ДАХ Театар, ЛицеУлице, КЦ Град, Миксер итд.) и другим актерима у култури и образовању Србије. За свој рад добила је низ признања (од UNESCO катедре за предузетништво у Новом Саду, Другог програма Радио Београда, Културног центра Београда, Завода за проучавање културног развитака, Смотре „Мермер и звуци“ у Аранђеловцу, Нушићијаде у Ивањици итд.). Била је чланица бројних жирија, попут жирија за доделу награде Ранко Радовић за најбоље критичко-теоријско дело из области архитектуре (2013–2015), жирија за награде на Сајму књига у Београду (2003), жирија за доделу Грифон награде за дизајн (2005/06), Холцим награде за пројекат у култури (2012). Отварала изложбе (студентских радова ФПУ 2001 у галерији Прогрес и Музеј примењених уметности; Драгослав Стојановић СИП 2003, Милан

Тевавац 2004, Ђорђе Андрејевић Кун 2004, Е-761 у Чачку 2006, *Вуков сабор* у Народној библиотеци Србије 2013, Милена ЈНК *Тропи* у Кући легата, итд.), давала уводне речи поводом годишњица многих установа културе, промовисала књиге и пројекте на јавним трибинама у КЦБ, Библиотеци града, Коларцу итд.

Испуњеност услова да је кандидаткиња за звање професор емеритус провела најмање седам година у радном односу са пуним радним временом на Факултету Универзитета уметности који покреће поступак за доделу звања професора емеритуса

Проф. др Милена Драгићевић Шешић цео свој радни век била је запослена на Факултету драмских уметности Универзитета уметности у Београду. Од 1994. године када је изабрана у звање редовног професора заснива радни однос на неодређено време у коме остаје наредних 25 година до одласка у пензију.

Заслуге за развој и напредак Универзитета уметности и Факултета драмских уметности

Проф. др Милена Драгићевић Шешић током своје каријере на Факултету и Универзитету обављала је низ значајних функција. Као асистент била је секретар Катедре за организацију, да би у периоду 2004-2010. обављала функцију шефа Катедре за менаџмент и продукцију позоришта, радија и културе. У два мандата је обављала функцију директора Института за позориште, филм, радио и телевизију ФДУ – период 1990-1997 и 2018-2019. Коначно и најзначајније у два мандата, период 2000-2004. година обављала је функцију ректора Универзитета уметности у Београду. У том врло осетљивом периоду успела је да значајно развије најразличитије и најразноврсније активности Универзитета, између осталог и Интердисциплинарне студије, међународни мастер програм, те иницира оснивање бројних међународних конференција, летње школе и издавачку делатност .

За свој рад на Факултету и Универзитету награђена је: Великом плакетом са повелјом Универзитета уметности (2019) и Великом златном плакетом Универзитета уметности „Сретен Стојановић“ са повелјом (2005).

Допринос угледу и афирмацији Универзитета уметности и Факултета драмских уметности у земљи и иностранству

И пре него што је постала ректор, проф. др Милена Драгићевић Шешић је партиципирала у свим активностима Универзитета уметности. Међутим када је 2000. године изабрана за ректора у пуном капацитету ради на развијању позиције и обезбеђењу веће видљивости Универзитета уметности у Београду како у земљи и региону, тако и у ширем европском и светском контексту.

На Универзитету уметности 2002. покреће и прве међународне програме међу којима су и истраживачки пројекти (попут *Social Actors in Transformation - Beograd-Mineapolis-Rotterdam*, 2001-2004.) и образовни: интердисциплинарне магистарске/мастер студије Културне политике и менаџмента на енглеском и француском језику (двострука диплома у партнерству са Универзитетом Лион II), које већ 2004. добијају титулу UNESCO катедре за интеркултурализам и медијацију на Балкану (400 студената из 36 земаља света). Покренула је и MAIPR програм (Master in International Performance Research, 2010-2016), као први Erasmus Mundus joint мастер (са

универзитетима у Ворику, Хелсинкију и Амстердаму) на коме је дипломирало 130 студената из 49 земаља. Захваљујући њеном ангажовању, добијен је и први ЕУ пројекат Универзитета уметности – 2003. године (Changing City spaces, Framework V), као и први COST пројекат 2012, године, а 2019. године Факултет драмских уметности је добио први међународни пројекат из програма *Horizone 2020*, а 2020 и пројекат на конкурс Креативна Европа.

Закључак

На основу свега наведеног, Комисија формирана од стране Сената Универзитета уметности, у саставу: мр Чедомир Васић, проф. емеритус, Светозар Рапајић, проф. емеритус, др Весна Ђукић, ред. проф, др Никола Маричић, ред. проф. и др Мирјана Николић, ред. проф, предлаже избор др Милене Драгићевић Шешић за избор у звање професор емеритус Универзитета уметности.

Свој предлог образлажемо следећим елементима:

- др Милена Драгићевић Шешић је била запослена на ФДУ четрдесет једну годину:
- активно је учествовала и дала изузетан допринос реализацији и развоју свих облика наставе како на својој матичној установи, тако и на Универзитету уметности и другим универзитетима у Србији, Европи и свету;
- дала је изузетан допринос научном и научно-истраживачком раду;
- аутор је бројних научних монографија, научних текстова објављених у часописима и тематским зборницима; учествовала је на бројним репрезентативним међународним скуповима и конференцијама; партиципирала је у раду уметничких и научних организација и институција;
- интензивно је подстицала и развијала научни подмладак;
- била је ангажована у раду органа и тела Факултета и Универзитета и то на позивијама од шефа катедре, преко директора Института ФДУ до позиције ректора;
- несебично је била ангажована и неуморно радила на развоју и друштвеном позиционирању Факултета драмских уметности и Универзитета уметности у домаћим и светским оквирима.

Верујемо да су сви изнети подаци о раду проф. др Милене Драгићевић Шешић као и представљено образложење довољно јасна елаборација (и гаранција) предлога за њен избор у звање професор емеритус, као и да ће јој ново звање омогућити наставак успешне предавачке и истраживачке каријере у интересу и Факултета драмских уметности и Универзитета уметности.

У Београду, 10. јун 2020.

др Чедомир Васић, професор емеритус

Светозар Рапајић, професор емеритус

др Весна Ђукић, редовни професор

др Никола Маричић, редовни професор

др Мирјана Николић, редовни професор